

Balandžio 11 d. (trečiadienį) 17 val. Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos II a. ekspozicijų erdvėse, Konferencijų salėje ir kuluaruose atidaromos net dvi parodos iš ciklo „**Nacionalinė valstybė ir Lietuvos meno kūrėjai**“, skirtos atkurtos Lietuvos 100-mečiui pažymėti, – **Monikos Bičiūnienės (1910-2009) tapybos darbų paroda** ir **Palmiros Damijonaitienės tautinių juostų paroda**.

Ekspонатams šioms parodoms maloniai sutiko paskolinti Rokiškio krašto muziejus.

Dailininkė **Monika Bičiūnienė**, pasak menotyrininkės Nijolės Tumėnienės, priklauso pirmiesiems plačiau pripažintiems Lietuvos dailės primityviojo meno atstovams. Ji išsiskiria iš kitų pirmiausia tuo, kad sukūrė nepaprastai gyvą ir spalvingą mūsų kaimo vaizdą. Menininkės paveiksluose jis žavi tradicijomis ir senais papročiais, vitališka natūralia gamta, pasakų motyvais, subtiliu humoru ir gyvenimo džiaugsmu. Pasakodama apie jai gerai pažįstamą kaimą, jo žmones, gėles ir gyvulėlius, žmogaus rankų šilumą išsaugojusį daiktų pasaulį, dailininkė, atrodo, matė jį tarsi žemės rojų.

Menininkė gimė Baublių kaime, Rokiškio apskrityje, žvejo ir audėjos šeimoje. Ištekėjusi už kaimo siuvėjo, padėdavo vyrui siūti drabužius, o gimus sūnui – būsimam tapytojui Rimui Bičiūnui – persikėlė gyventi į Pandėlį, kur padaugėjo šeimos rūpesčių ir žemės ūkio darbų. Sūnui įstojus į M. K. Čiurlionio menų mokyklą, talentinga moteris nutarė ir pati tapyti paslapčia. Taip prasidėjo Monikos meninis gyvenimas, kuris ypač suaktyvėjo 1969 m., kai ji išėjo į pensiją ir apsigyveno Vilniuje, kur atsirado galimybė lankyti parodas ir muziejus. Jau po metų jos paveikslai pasidarė spalvingi, dekoratyvūs, sudėtingesnių kompozicijų.

Monika Bičiūnienė nugyveno ilgą ir laimingą gyvenimą. Surengė apie 30 personalinių kūrybos parodų ne vien Lietuvoje, bet ir užsienyje: Indijoje, Suomijoje. Kūriniai eksponuoti lietuvių liaudies meno parodose įvairiose šalyse (Anglijoje, Belgijoje, Bulgarijoje, Estijoje, Latvijoje, Prancūzijoje, Rusijoje). M. Bičiūnienė buvo apdovanota Pauliaus Galaunės premija. Paliko didžiulį tapybos palikimą, kuris saugomas Lietuvos dailės muziejuje, Nacionaliniame M. K. Čiurlionio dailės muziejuje, Rokiškio krašto muziejuje ir Lietuvos tautodailininkų sąjungos fonde. Dailininkės kūriniai reprodukuoti „Pasaulio naiviojo meno enciklopedijoje“, išleistoje Belgrade (1985).

Palmira Damijonaitienė gimė 1933 m. Kaireliuose, Rokiškio rajone. Pirmąją juostą ji išaudė būdama 23 metų ir pasiryžo suprasti juostų audimo paslaptis. Su mokslininkės atidumu ištyrė senuosius audinius, susipažino su archeologinių radinių duomenimis, nagrinėjo etnografų ir muziejininkų surinktą medžiagą, išmoko visus Lietuvoje naudotus audimo būdus. Tada užsibrėžė sau tikslą – suteikti juostai gilesnę prasmę ir ją pritaikyti šiuolaikiniam interjerui. Juostas audėja išdidino ir sujungė du audimo būdus. Jose menininkė

įamžino Lietuvą.

P.Damijonaitienė surengė daugybę parodų Lietuvoje bei užsienyje: Indijoje, Vengrijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Šveicarijoje, JAV, Kanadoje. Po paskutinės parodos Los Angeles (JAV) menininkei buvo suteiktas šio miesto garbės pilietės vardas. Jos austų juostų įsigijo San Francisko pasaulinis audimo muziejus. Audėjos juostos dovanotos popiežiui Jonui Pauliui II, Indirai Gandi, Michailui Gorbačioviui, Algirdui Mykolui Brazauskui, Valdui Adamkui, Rolandui Paksui, Vytautui Landsbergiui, kitiems žymiems žmonėms.

Rokiškio krašto muziejuje buvo surengtos audėjos trys personalinės parodos, po kurių autorė per 200 juostų padovanojo muziejui. Palmiros Damijonaitienės kūryba puoselėja senąsias liaudies meno tradicijas, garsina Rokiškio kraštą Lietuvoje ir už jos ribų. 2004 m. jai suteiktas Rokiškio krašto garbės pilietės vardas.

Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje parodos veiks **iki gegužės 7 d.**

